

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 561/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej spoločnosťou F., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. B. F., PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 11451/2012, Rvp 11452/2012, Rvp 11453/2012, Rvp 11454/2012, Rvp 11455/2012, Rvp 11456/2012, Rvp 11457/2012 a sp. zn. Rvp 11458/2012, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Komárno v konaniach vedených pod sp. zn. 13 Er 1011/2011, sp. zn. 8 Er 840/2011, sp. zn. 8 Er 480/2010, sp. zn. 10 Er 468/2010, sp. zn. 7 Er 330/2010, sp. zn. 8 Er 719/2011, sp. zn. 5 Er 973/2011 a sp. zn. 5 Er 1058/2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 11451/2012, Rvp 11452/2012, Rvp 11453/2012, Rvp 11454/2012, Rvp 11455/2012, Rvp 11456/2012, Rvp 11457/2012 a sp. zn. Rvp 11458/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 561/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 24. augusta 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 12 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 14 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Komárno (ďalej „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 13 Er 1011/2011, sp. zn. 8 Er 840/2011, sp. zn. 8 Er 480/2010, sp. zn. 10 Er 468/2010, sp. zn. 7 Er 330/2010, sp. zn. 8 Er 719/2011, sp. zn. 5 Er 973/2011 a sp. zn. 5 Er 1058/2011 (ďalej len „napadnuté konania“).

Z ôsmich sťažností (s takmer identickým obsahom odlišujúcim sa len v označení povinného, čísla zmluvy o úvere a spisových značiek uvedených konaní, pod ktorými sú konania vedené súdnym exekútorom a pred exekučným súdom) vyplýva, že sťažovateľka v predmetných veciach osobitne podanými návrhmi požiadala súdneho exekútora o vykonanie exekúcie. Súdny exekútor postupujúc podľa procesnej úpravy obsiahnutej v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení

neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) následne požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcií v napadnutých konaniach.

Sťažovateľka uvádza, že okresný súd o jej žiadostiach na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi dosiaľ nerozhodol napriek tomu, že tieto veci podľa jej názoru nevykazujú atribúty mimoriadnej právnej zložitosti a spĺňajú všetky formálne a materiálne podmienky ustanovené Exekučným poriadkom, resp. zákonom č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

Vzhľadom na neodôvodnenú nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu sťažovateľka uvádza, že naposledy 25. mája 2011 podala v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) predsedovi okresného súdu sťažnosti na prietahy v ňou iniciovaných konaniach. Sťažovateľka v sťažnostiach uvádza, že na tieto svoje sťažnosti nedostala dosiaľ žiadnu odpoveď.

Podľa tvrdení sťažovateľky postupom okresného súdu v napadnutých konaniach malo dôjsť k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

V petite sťažností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutých konaniach boli porušené ňou označené práva, aby okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov a aby bol okresný súd zaviazaný zaplatiť sťažovateľke finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia OSP.

V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 11451/2012, Rvp 11452/2012, Rvp 11453/2012, Rvp 11454/2012, Rvp 11455/2012, Rvp 11456/2012, Rvp 11457/2012 a sp. zn. Rvp 11458/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom

na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o spojení sťažností na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

3. Sťažovateľka porušenie svojich označených práv vidí primárne v nečinnosti okresného súdu v napadnutých konaniach, ktorá pretrváva aj napriek využitiu sťažností v zmysle § 62 ods. 1 zákona o súdoch adresovaných predsedovi okresného súdu a sekundárne v dôsledku porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru argumentačne odvádza a namieta aj porušenie svojich ostatných označených práv postupom okresného súdu v napadnutých konaniach.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Sťažovateľka tiež napriek tomu, že na úvodnej strane sťažností uvádza ako prílohy „*listiny podľa textu*“, ústavnému súdu (okrem splnomocnenia) v prílohe nedoručila žiadne písomné podklady.

Vzhľadom na charakter námietok, ktorými sťažovateľka odôvodňuje svoje sťažnosti (nečinnosť okresného súdu) a tvrdí porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote, od ktorého potom odvádza aj porušenie svojich ostatných označených práv, sa ústavný súd zameril na posúdenie vyčerpania účinných právnych prostriedkov, ktoré mala k dispozícii na ochranu svojich označených práv, a tým aj posúdenie prípustnosti jej sťažností podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. V tomto prípade je prípustnosť sťažností viazaná na vyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré sťažovateľke zákon na ochranu jej základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľka oprávnená podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu ústavný súd poukazuje na to, že špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05, III. ÚS 401/2008), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní (podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch) je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Ústavný súd preto o sťažnosti, predmetom ktorej je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru), koná iba za predpokladu, že sťažovateľ preukáže, že využil právne prostriedky podľa zákona o súdoch (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), avšak ich využitím nedosiahol účinnú nápravu namietaného porušenia označených práv.

Ústavný súd zásadne považuje podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch za účinný prostriedok ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 120 ods. 7 citovaného zákona].

2.1 Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu 25. mája 2011 uplatnila sťažnosti na prietahy v konaniach adresované predsedovi

okresného súdu, pričom zároveň zo sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 11451/2012 vyplýva, že návrh na vykonanie exekúcie adresovaný súdnemu exekútorovi sťažovateľka spísala 13. júla 2011, v prípade sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 11452/2012 takýto návrh spísala 24. mája 2011, v prípade sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 11456/2012 takýto návrh spísala 3. mája 2011, v prípade sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 11457/2012 takýto návrh spísala 28. júna 2011 a v prípade sťažnosti vedenej pod sp. zn. 11458/2012 takýto návrh spísala 20. júla 2011. K uvedeným sťažnostiam ústavný súd konštatuje, že tvrdenia sťažovateľky v nich obsiahnuté sú absurdné, pretože k podaniu sťažností na prietahy malo dôjsť predtým, ako sťažovateľka spísala návrhy na vykonanie exekúcie, respektíve s krátkym časovým odstupom (necelý mesiac) od spísania návrhu na vykonanie exekúcie. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že tvrdenia sťažovateľky o využití sťažnosti na prietahy v napadnutých konaniach (sp. zn. Rvp 11451/2012, Rvp 11452/2012, Rvp 11456/2012, Rvp 11457/2012 a sp. zn. Rvp 11458/2012) podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch nemožno prima facie považovať za efektívne a účinné využitie tohto nástroja ochrany označených práv sťažovateľky. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 11451/2012, Rvp 11452/2012, Rvp 11456/2012, Rvp 11457/2012 a sp. zn. Rvp 11458/2012 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu neprípustnosti, pretože sťažovateľka nevyužila účinne právne prostriedky podľa zákona o súdoch (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

2.2 Pokiaľ ide o sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 11453/2012, Rvp 11454/2012 a sp. zn. Rvp 11455/2012, v týchto prípadoch sťažovateľka k svojim sťažnostiam nepripojila, ako už bolo uvedené, žiadne prílohy okrem splnomocnenia na zastupovanie pred ústavným súdom, a teda ani dôkaz o využití právneho prostriedku ochrany svojich označených práv, ktorým v okolnostiach prípadu je kópia sťažnosti sťažovateľky na prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch, čo neumožňuje ústavnému súdu náležite preskúmať prípustnosť sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Keďže ide o povinnú náležitosť sťažnosti v prípadoch, ak sa namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, respektíve práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zároveň majúci na zreteli to, že sťažovateľka je v týchto konaniach zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, a skutočnosť, že ústavný súd už v typovo zhodných veciach sťažovateľky

vo svojich rozhodnutiach identifikoval a poukázal aj na tento nedostatok jej sťažností (napr. I. ÚS 306/2012 z 20. júna 2012, II. ÚS 215/2012 z 3. júla 2012, III. ÚS 330/2012 z 10. júla 2012), ústavný súd tieto sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľkou uvádzané žiadosti „o informáciu o stave konania“ a „urgencie“, aj keď opakované, nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za podanie kvalifikovaných sťažností podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch (pozri napr. IV. ÚS 137/2012, III. ÚS 62/2012).

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2012